

SLOVENE A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1 SLOVENE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 ESLOVENO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 8 May 2000 (morning) Lundi 8 mai 2000 (matin) Lunes 8 de mayo del 2000 (mañana)

3 hours / 3 heures / 3 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A: Write a commentary on one passage. Include in your commentary answers to all the questions set.
- Section B: Answer one essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Section A : Écrire un commentaire sur un passage. Votre commentaire doit traiter toutes les questions posées.
- Section B : Traiter un sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres) ; les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Sección A: Escriba un comentario sobre uno de los fragmentos. Debe incluir en su comentario respuestas a todas las preguntas de orientación.
- Sección B: Elija un tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

220-837 5 pages/páginas

-2- M00/150/S

RAZDELEK A

Napišite komentar k enemu izmed naslednjih dveh besedil:

1. (a)

KATEDRALE (II)

Pesnik potrebuje lepoto, 20 Daruje ji podobe, v svojih verzih jo išče. odtisnjene v njem že v otroštvu. A verz ni noben prostor, Žrtvuje ji ogenj, je misel, projicirana 5 v neotipljivo območje, ki zna vsrkavati kjer lahko vztraja 25 voni jutranje zarje njena nesebična samota in smrti. in brez napora tvega senco in to veliko Na belem listu papirja 10 Luč se sooči z neskončnostjo. Prepustiti se ji mora, da ga vidi in sliši 30 Vsaka sled, ki jo pusti v vsaki besedi. na njem, je korak v Ker besede obnavljajo tvegano. 15 svetlobo in samo skozi Dokler zaradi nerazložljive svetlobo milosti ne začne rasti se človek zave, 35 Katedrala. da obstaja. V njej se zrcali njegova Želja in Cilj.

Ciril Bergles: *Noč, nato še dan* (1996)

- Kako bi s svojimi besedami povzeli sporočilo pesmi?
- Kako pesnik označuje verze, pesnjenje?
- Kako razumete misel, da "besede obnavljajo svetlobo"? Povežite misel s pesmijo kot celoto.
- Kakšen je pesnikov odnos do poezije in po čem ga prepoznate?

1. (b)

5

10

Hodiš po stopinjah nekoga drugega. Snežaka je raztopilo prvo močnejše spomladansko sonce. Le kam se skrije zima? Ne, ni mogoče, da se tudi ta seli, samo pritaji se, morda ima nekje svoje domovanje, kjer preživi tri četrtine leta. Kakor ti. Zdaj, ko sneg kopni in polje kaže bledično barvo, še ptice postajajo vse glasnejše, zdaj vem, ne slutim; vem, da te ni.

Kako prijetni so stavki, ki se začenjajo z nekoč, bilo je, včasih, se spominjaš in naprej, ko so, ko sva, je bilo in šipe so poledenele, čas je obstal, dnevi so bili tako temni kakor črni možje, ki sem jih srečal v sanjah, in kratko malo se ti zgodi, da sen zamenjaš z resničnostjo in tako pač je, kakor je jesen, kot pot, ki te oblije, mrzlica, ki te prisili, da se zariješ v posteljo in preštevaš prste na rokah. Rad bi pel, pa samo brundaš vase, potapljaš se, izgubljaš nit in ko z muko vstaneš, pogledaš na vrata, kjer je po navadi sedela, se zdrzneš, ni je. Ni več tistih toplih oči, zoranega obraza in besed:

- O, da bi še to leto.
- Vseeno ne dojameš, prezgodaj je, da babice ni, tako živa je še, pred tabo stoji in se muza:
  - A ti dam enga tardečega?

Si zato tako živa, ker te ni?

Ali pa si ostala v meni?

Vsi gibi, nekakšna skrita prisotnost, ko človeka ne opaziš in vendar veš, da je, tu za vrati plete jopico, veš, da je tam, da bo ostala, dokler kamen ne postane prah, ko les sprhni in iz njega požene cvet. Ko sva praznovala tvoj rojstni dan, srkala vino in prepevala: veš? *Imel sem ljubico, pa sem jo izgubil, srečen bo tisti fant, ki jo bo dobil ... Mamca milo je jokala, ko je sinka poljubvala, nikar ne jokajte, mamca moja, čez dobrih sedem let, se vidimo spet ...*

Franjo Frančič: Moja babica (Mlada proza) 1983

- Pojasni pomen letnega časa, v katerega je postavljena zgodba, za celotno besedilo.
- Kakšno je čustveno stanje pripovedovalca?
- Ali opazite v besedilu jezikovne posebnosti? Zakaj so uporabljene?
- Kakšno razpoloženje vzbuja besedilo v Vas?

-4- M00/150/S

RAZDELEK B

Napišite esej na **eno** izmed naslednjih tem. Odgovor na vprašanje iz tega razdelka utemeljite na vsaj dveh besedilih iz skupine besedil tretjega dela programa, ki ste jih predelali. Navezovanje na ostala besedila je dovoljeno, vendar ne sme tvoriti osrednjega dela odgovora.

Pesništvo

2. *ALI*

(a) Katere pesniške podobe (motivi) so Vas v obravnavanih delih pritegnile? Ali najdete med njimi simbole?

ALI

(b) Primerjajte obravnavane zbirke glede na teme in predstavite med njimi vsaj dve, ki sta več delom skupni.

Kratka pripovedna proza

3. *ALI*

(a) Primerjajte zaključne dele prebranih kratkih zgodb in pojasnite njihov pomen za zgodbo v celoti. V čem vidite podobnosti in razlike?

ALI

(b) Očrtajte dogajalni prostor in čas kratkih zgodb. Ali prepoznate v tem globljo sporočilnost?

Sodobni roman

4. *ALI*

(a) Očrtajte glavne slogovne značilnosti obravnavanih del in njihovo povezavo z vsebino (literarne osebe in zgodba).

ALI

(b) Kateri junaki sodobnih romanov so še danes prepričljivi in zakaj?

-5- M00/150/S

Družbeni problemi

5. *ALI*

(a) Ali najdete povezave med ideologijo/vero ter življenjsko usodo (npr. propadom) glavnih literarnih oseb?

ALI

(b) Primerjajte obravnavana dela glede na snov, ki jo le-ta zajemajo. Ali je dela mogoče razumeti le kot "zgodovino posebne vrste"?

Dramatika 20. stoletja

- **6.** *ALI*
  - (a) *Vsi smo 'v'?*Ali je družbena kritičnost obravnavanih del danes še aktualna?

ALI

(b) *Človek in čas: upor, smrt, prilagoditev.*Predstavite izide konfliktov med junakom in okolico in njihovo sporočilnost.

Esej

- **7.** *ALI*
  - (a) Katere prvine esejev bi lahko, po Vašem mnenju, označili kot kritiko sodobne družbe in kako jih avtorji izražajo?

ALI

(b) Kako obravnavani eseji opredeljujejo pomen lepote in umetnosti za človeka?